

V ý r o č n í z p r á v a

horolezeckého oddílu TJ Lokomotiva Brno - Komárov
za rok 1963

Motto:

- 2 -

"Kdo je oddaný horám, kdo je má rád
čistou láskou a vilí v nich zdroj
radosti, kdo má rád přírodu a chápe
její věčné zákony, kdo touží objevovat
a odhalovat to, co je ještě záhadou,
ten má, věřte mi, život tak plný, že
si více nepřeje".

Ardito Desio, Dobytí K 2.

Ú v o d e m b i l a n c u j e m e . . .

Koncem roku zamýšlíme se nad tím, co bylo a co bude, co jsme dělali dobře, co špatně a co bychom měli dělat lépe. V roce 1963 byl náš oddíl postaven před náročné úkoly: dosáhnout splnutí nových členů - hlavně z řad mládeže - s naším kolektivem v harmonický celek, a zůstat hodnými titulu vzorného kolektivu. Zdá se, že náš růst za uplynulý rok byl spíše kvantitativní než co do kvality. Bude již věcí nového výboru, aby v příštím roce soustředil svou pozornost na zintenzivnění a prohloubení práce uvnitř oddílu a to po všech stránkách, hlavně však po dosud dosti opomíjené stránce výchovy ideově morální a estetické, v první řadě u našich nových členů.

Ve své zprávě neomezujeme se záměrně jen na suché výčty naší činnosti, pak by byla jen poloviční zpráva; pravý život dostává teprve aktivní spoluprací našich členů a proto jsme v ní přes technické potíže ponechali beletristickou část, tak aby výroční zpráva byla též upomínkou na společně ztrávené chvíle na cvičných skalách i ve velehorách. Vždyť právě tato část i po uplynutí mnoha let zůstává svěží právě svou bezprostředností. Jak se nám tento úmysl podařil, jak jsme pracovali a hospodařili, to posoudíte sami.

S o u h r n n á z p r á v a o č i n n o s t i

Naše činnost v uplynulém období řídila se usnesením, přijatým na výroční členské schůzi z minulého roku; jako nedostatek nutno přiznat, že realizace tohoto usnesení nebyla důsledně kontrolována a tak se stalo, že z našeho závazku pomoci jednotě (úprava hřiště a sokolovny) zůstalo nesplněno 35% tohoto závazku. Rovněž získávání odznaku PPOV jsme neplnili. Byla provedena проверка členstva pokud jde o plnění základních povinností a vyškrtnutí 3 členové; jeden člen byl vyloučen pro hrubé porušování kázně, ačkoliv byly učiněny opětovné pokusy o jeho převýchovu ke kolektivnímu chápání horolezeckého sportu.

Výcvik na cvičných skalách probíhal podle plánu a normálně; těžiště našeho výkonnostního lezení se přesunulo na výkonnostní zájezdy do Vysokých Tater, které byly dobře a pružně organizovány a při nichž nedošlo k žádným úrazům.

Podle zprávy vedoucího cvičitele vypadá naše činnost v r.1963 takto:

Cvičitelská činnost oddílu skládala se jednak z přípravy na zájezdy do velehor, jednak z výcviku nováčků. Příprava na pobyt ve velehorách (Vysokých Tatrách) obsahovala posilovací cvičení v tělocvičně a získávání vytrvalosti lesními běhy kombinovanými s nošením břemen, šplháním a pod. Pokud byla jednotlivými členy svědomitě prováděna, splnila jistě svůj účel. Příprava na cvičných skalách měla se co nejvíce přiblížit podmínkám ve velehorách, t.j. kladen důraz na dlouhé pochody s následujícím lezením. V jarních měsících byly cvičné neděle rozděleny na akce, kde se pouze cvičilo a na zájezdy, určené pro další lezecký vývoj vyspělejších lezců. Plánovaný krátký nácvik jednotlivých prvků se na škodu věci neuskutečnil v plánovaném rozsahu a to pro slabou organizační iniciativu vedoucích zájezdů. Časový plán cvičitelské činnosti byl stanoven tentokrát tak, že příprava vrcholila těsně před začátkem sezóny, což se projevilo pochopitelně i na výkonech samých.

V I. čtvrtletí převládaly lyžařské zájezdy na Českomoravskou vrchovinu a na Javorníky, k čemuž přispěly nezvykle příznivé sněhové poměry. Pro velmi nepříznivé počasí ve Vysokých Tatrách bylo však nutno plánované podniky odložit z února na březen a duben. Výcvik byl převážně věnován pokročilým lezcům, protože pro zvýšenou možnost úrazu

(vlhký vápenec na cvičných skalách, nedostatek materiálu a rovněž vysazení většiny cvičitelů z činnosti na počátku roku) nemohl být výcvik nováčků prováděn. Začátek tohoto výcviku byl proto určen na 1. duben 63.

Na konci února a začátku března se 3 členové oddílu zúčastnili soustředění reprezentantů a společně provedli etapový přechod hlavního hřebene Vysokých Tater. Dvě naše členky se zúčastnily soustředění vybraných horolezek na Popradském plese. V březnu vyvrcholila zimní sezóna v týdenním zájezdu do Vysokých Tater na Štrbské pleso, při němž 27 účastníků vystoupilo celkem na 35 vrcholů. Kromě toho se jedno družstvo zúčastnilo štafetového přechodu hlavního hřebene a zajišťovalo úsek sedlo Váha-Rumanovo sedlo. U tohoto zájezdu značné nároky na fyzickou kondici účastníků kladly dlouhé nástupy a návraty. Byla získána zkušenost, že samostatné vaření se v těchto podmínkách neosvědčuje. Stává se totiž často, že při návratu z túry po 18. hodině není možné se správně nasytit a zároveň se usušit a připravit na túru příštího dne chceme-li jít spat kolem 20. hodiny a vstávat už ve 3 nebo 4 hodiny ráno.

Ve 2. čtvrtletí se uskutečnily v dubnu 2 výkonnostní zájezdy do Vysokých Tater, oba na Zbojnickou chatu. Mezi hodnotné výstupy patří přeлезní S stěn Svišťového štítu, S stěn Javorového štítu, S stěny Štrbského štítu a V stěny Satana. Celkem možno zhodnotit, že všechny výstupy - včetně snazších cest - měly vliv na značné zdokonalení v zimní technice všech účastníků.

Od dubna se věnovalo již více času cvičení nováčků, kteří během 3 měsíců absolvovali základní výcvik podle metodické řady. Cvičitelský sbor oddílu rozhodl ke zkvalitnění výcviku přijímat nováčky pouze do konce května. Absolvování základního výcviku (se záznamní knížkou) bylo podmínkou k účasti na táborech ve Vysokých Tatrách. Zájezdy na cvičné skály byly pořádány na různé terény v brněnském okolí. Ze vzdálenějších cvičných skal uskutečnil se v květnu zájezd na Hruboskalsko s 35 účastníky a v červnu výkonnostní podnik rovněž na Hruboskalsko. Mezi hodnotné výstupy patří přelezání Kouřové stěny na Daliborku, Dračí stěny a další.

V červnu uspořádal náš oddíl z pověření krajské horolezecké sekce přebor horolezců v lesním běhu, kde jsme obsadili 2., 4. a 5. místo, nehledě umístěním na dalších místech. Ve třetím čtvrtletí provedli naši 4 členové (Bůžek, Holzer, Hýsek a Přerost) přechod hlavního hřebene Vysokých Tater z Kopského sedla na Kriváň a to ve 4 dnech. Koncem července

a začátkem srpna následoval oddílový tábor v Kačí dolině, vedený s. Chramostou. Počasí bylo příznivé, podmínky prvních dnů však byly ztíženy následkem předcházejících dešťů. Byly přeženy obtížné i známé vrcholy a stěny, k nimž patří Galerie Ganku, Ganek, Velká Vysoká, Ganeková štrbina, M. Mlynár, M. Litvorová věž a další. Celý tábor proběhl bez nejmenší nehody, k čemuž přispělo správné vedení a příkladná dobrovolná kázeň účastníků.

Po táboře nastala určitá únava, na niž sportovně doplatili další zájezdy. Na rozdíl od tohoto tábora, který byl určen hlavně pro nositele výkonnostních tříd, byl druhý tábor ve dnech 1.-8. září určen pro všechny ostatní členy. Podařilo se na něj zajistit dostatek cvičitelů a tak i tento tábor proběhl bez závad a bez úrazů. Jako správný osvědčil se mnoho diskutovaný pokus o rozdělení členů podle jejich zaměření, t.j. zhruba na 2 skupiny: mezi ty, kteří usilují v první řadě o sportovní výkon a ty, kteří hledají v horolazectví hlavně aktivní odpočinek po práci. Přes toto rozdělení byl náš kolektiv dobře stmelěn. I když jsme si vědomi toho, že obě uvedené složky naší činnosti nelze od sebe odtrhovat, budeme získané zkušenosti v tom směru rozvíjet i v příštím roce.

V září byl ještě jeden výkonnostní zájezd do Vysokých Tater na sedlo Váhy, jemuž mimořádně přálo počasí. Byly přeženy S stěny Velké Vysoké, Českého štítu, Galerie Ganku a V. stěna Rysů. Bylo dosaženo hodnotných sportovních výkonů přelezením krajně obtížné Studničkovy cesty na galerii Ganku (Mezi Lapiňského komínem a Orlovského cestou) družstvem Bůžek, Holzer, Přerost a Ševčík. Tento výkon spolu s přechodem hlavního hřebene jsou největšími sportovními úspěchy členů našeho oddílu v roce 1963 ve Vysokých Tatrách. Konec letní sezóny byl tedy důkazem sportovního růstu oddílu.

Jako součást opatření ke zkvalitnění naší činnosti nutno chápat i ta opatření ve cvičitelské práci oddílu, která ve svých důsledcích vedla k odchodu t.zv. fluktujících členů, kteří nejen že nic kladného pro práci oddílu nepřinášeli, naopak však jeho rozvoj brzdili a znamenali jen čísla v "papírovém" stavu členstva. Proto růst členské základny v letoším roce je poměrně nepatrný.

Čtvrté čtvrtletí nebylo z hlediska cvičitelského plně využito. Posledním zájezdem byly Suché skály u Turnova. Naše činnost se přesunula do orientačních závodů v prostoru Soběšice-Ořešín, kde jsme se

zúčastnili jak v městském závodě tak v oddílovém závodě celkem 42 členy. Obě dvě akce ukázaly, jakou cestou má být vedena činnost oddílu v přechodném období, které má být především psychickým odpočinkem od lezení. V listopadu začalo pravidelné cvičení v tělocvičně, jehož náplní jsou posilovací prvky a které bude vrcholit koncem ledna. V druhé polovině prosince začneme již s lezeckou přípravou na zimní období. Rok 1963 zakončíme týdenním lyžařským zájezdem na chatu Ždiaranku v Belanských Tatrách.

Pokud jde o sportovní růst našich členů, byly v roce 1963 uděleny čtyři II. výkonnostní třídy a sedm III. výkonnostních tříd je zadáno k udělení a budou vyřízeny do konce roku.

Stav výkonnostních tříd k 1.12.1963:

Mistr sportu		1
I.výkonnostní třída		2
II.výkonnostní třída		11
III.výkonnostní třída	. . .	16 a 7 podaných žádostí o udělení

Výsledky orientačního závodu brněnských horolezců "Memoriál Zdeňka Kašpara", pořádaného 10.11.1963 městskou horolezeckou sekci.

Mladší muži - kategorie A:	1. Cíld A. - Fuchs	1:11,00
	3. Baborovský-Doušek	1:13,30
	8. Kalovský - Marek	1:32,00
	9. Přerost-Hýsěk I.	1:33,30
	10. Cíld K. - Bůžek	1:40,00
	12. Ševčík - Holzer	1:50,30
	15. Strejček - Karásek	2:01,15
	17. Bednařík - Krejčí ml.	2:05,00
Starší muži - kategorie B:	3. Mazourek - Racek	2:40,10
	4. Staníček - Krejčí st.	2:57,00
Ženy:	2. Veselá - Kuxová	1:38,45
	3. Kosmáková - Válová	1:41,45
	7. Čiháčková - Nádeníčková	1:47,15

Zvláštní kapitolu tvoří účast našich členů do zahraničních velehor. Byli to soudruzi Lasák, Okáč, Chramosta (Maroko - Vysoký Atlas),

Karásek (Východní Kavkaz) a Antoníček (Centrální Kavkaz). O jejich činnosti se dozvíte ze samostatných referátů. Možno s klidným svědomím říci, že velmi čestně reprezentovali jak náš oddíl tak naši sjednocenou tělovýchovu v cizině.

Státní cvičitelský kurs absolvoval 1 soudruh, krajský kurs metodických pracovníků 2 soudruzi.

A nyní několik čísel: Uspořádány 4 členské schůze s celkovou účastí 1123 členů a 239 hostů (průměr 31). Výbor oddílu měl 13 schůzí. Zájezdů na cvičné skály bylo 41 s celkovou účastí 905 členů; zájezdy na lyžařské terény mimo okolí Brna byly 3 s účastí 40 členů, přespolní běh KHS měl účast 5 členů, oddílové tábory ve Vysokých Tatrách byly 3 s účastí 78 členů, na výkonnostních podnicích se zúčastnilo 65 členů, orientační závody 2 s účastí 42 členů, zájezd na Kavkaz měl 2 účastníky z našeho oddílu, zájezd do Maroka 3 účastníky z našeho oddílu, Běh vítězství 3 účastníci.

Po stránce výchovně-propagační bylo do konce listopadu 1963 uspořádáno celkem 45 besed s 23 přednáškami na nejrozmanitější náměty. Velkou odezvu měly přednášky se světelnými obrazy, zvláště pokud šlo o zájezdy do zahraničních velehor (Kavkaz, Vysoký Atlas). Zdravotnické přednášky byly čtyři, sedm besed bylo na témata, určená novým mladým členům oddílu. Speciálních otázek horolezecké techniky a organizace zájezdu se týkaly 3 besedy. Informace o událostech v zahraničních velehorách podle původní horolezecké literatury byly předmětem 2 besed. Dvě besedy byly věnovány školení pro III. výkonnostní třídu. Jednotlivé besedy byly věnovány historii našeho oddílu, ochraně přírody a seznamování s terény cvičných skal (zpravidla před zájezdy). Novou formou rozšiřování horolezeckých vědomostí zábavnou formou představují horolezecké kvízy na způsob soutěže, škoda, že jsme zůstali jen na začátku cesty. Nepříznivý vývoj úrazovosti v Tatrách a otázky odpovědnosti při provozování horolezeckého sportu byly rovněž předmětem našich besed a vyvolaly živou účast všech našich členů. (Z této spolupráce se všemi členy oddílu vzešla práce našich soudruhů Krejčího a Červinky o odpovědnosti při provozování horolezeckého sportu, uveřejněná ve 3. čísle měsíčníku

"Turista"). Organizačním věcem vyhodnocování zájezdů bylo věnováno 11 besed.

Besedy byly konány podle předem stanoveného čtvrtletního plánu, jehož uskutečňování bylo však na závalu, že naši nejschopnější přednášející soudruzi byli zaneprázdněni úkoly na vyšších složkách (ústřední, krajská a městská sekce), takže bylo nutno často přikročovat k improvizacím. Přes to, že o naší činnosti byla ve 4. čísle "Turisty" pochvalná zmínka, nedovedli jsme ji popularizovat tak, jak by si zasloužila a jak by to zasloužily výkony našich členů. Rovněž dokumentační činnost není vedena soustavně a bude třeba podstatného zlepšení. Navázány byly zatím jen písemné styky se slovinskými horolezci, o jejichž činnosti jsme pravidelně informováni zasíláním měsíčníku "Planinski vestnik". V příštím roce bude nutno hlavní pozornost věnovat dosud poměrně opomíjené činnosti - ideové a morální výchově (včetně výchovy estetické), a to podle vzorové osnovy, která bude ve spolupráci s pracovní komisí krajské sekce vypracována pro všechny oddíly v kraji. Konečným cílem naší činnosti výchovně-propagační bude vytvořit takový horolezecký kolektiv, kde by měl každý lezec své místo podle svých schopností a cítil se mezi svými, v druhé řadě pak soustavné informování veřejnosti o naší činnosti a o horolezectví vůbec.

Pokud jde o účast našich členů na funkcích mimo vlastní oddíl, je 1 náš člen ve výboru jednoty, 3 členové v městské horolezecké sekci, 2 členové v krajské horolezecké sekci a 1 člen v ústřední horolezecké sekci. Další členové účastní se práce v komisích jednotlivých sekcí.

Soudruzi, kteří se zúčastnili zahraničních zájezdů, vykonali velkou práci při popularizaci horolezectví v široké veřejnosti a měli celkem 21 přednášek se světelnými obrazy. Přednášky měly pěknou návštěvu a byly účinnou propagací naší činnosti.

Nechme však již mluvit naše soudruhy.

K a v k a z 1 9 6 3

Konečně jsem se dočkal - jedu na Kavkaz! Cesta vlakem přes Kijev do "Minerálních vod" uběhla velmi rychle. S velkou dychtivostí jsem čekal, až se přede mnou objeví vrcholy Kavkazu. Již první pohledy z tábora "Krasnaja Zvezda", který se stal naším základním tábořem, zanechaly ve mně nezapomenutelný dojem. V okolí tábora všude svěží zeleň a nad tím jiskřivě bílé ledovce.

Měli jsme velké plány: traverz Velkého Dombaje, severní stěnu Dombaje ale člověk míní a příroda mění jeho plány. Zemětřesení, které mělo epicentrum právě v oblasti Dombaje, postihlo naše sovětské přátele, slézající severní stěnu Velkého Dombaje. Jeden z nich zahynul a 3 zraněné zachraňovalo ze stěny 80 záchranců. Zničení zásob a ztráta výzbroje byly dalšími pohromami, které nás postihly v noci při táboření na ledovci Alibek.

Pro nepříznivé počasí a protože stěny byly velmi porušeny zemětřesením, nebyly povoleny túry vyšší klasifikace než 3b. A proto jsme se rozhodli k odsunu do prostoru Elbrusu. Po menších dobrodružstvích jsme se skutečně na Elbrus dostali. Po návratu do základního tábora však situace v táboře byla stejná jako před týdnem, a tak naše skupina byla nucena se spokojit výstupem na Ptyš a Belala Kaju. Za trvalé nepříznivé počasí jsme se s Kavkazem rozloučili a za 3 dny byli zase doma. Na závěr chtěl bych říci, že i když nám počasí nepřálo, byl náš zájezd velmi poučný a pěkný.

(Tartarin)

J i ž n í p i l í ř M i ž i r g i

Již třetí den jsme na túře, druhý den v jižní stěně Mižirgi. Mrazivé ráno, čerstvý sníh a studené sluneční paprsky, které se prodírají závojem mlh. To byla noc! Malá, šikmá ledová plošinka, kterou jsme upravili minulý večer, zdaleka nestačila jako základna pro náš jediný stan. Zborcená stavbička upevněná částečně na skále, částečně v ledu, nám poskytla nepříjemný útulek před nočním chladem. Šest lidí se tam tísnilo v divné směsici, šest lidí se snažilo získat prostor pro hrudník,

aby mohl dýchat. Je to již 4 500 m vysoko a nejsme ještě dobře aklimatizováni.

Konečně je ráno a všichni přemáhají bolest hlavy a pohybují zkřehlými údý. Šest lidí na malé plošince - a nic nesmí spadnout! Hloubku pod sebou nevidíme, je tam mlha, nad námi však prosvítá modrá obloha. Snad se počasí umoudří! Kousek dál visí odkudsi zhora lano. Včera jsme byli již o tři délky výše - a museli se vrátit. Těžké lezení, sněhové fujavice, nikde místečko, kde bychom mohli aspoň sedě přečkat noc. Tak tedy dolů a zůstalo tam po nás jen fixní lano.

Je již 9 hodin, když se první dvojka šplhá po nepoddajném, zamrzlém laně strmým zasněženým hřebínkem. A pak další a poslední. Zatím již neúnavný Jožo studuje převislý padesátimetrový výšvih, který nám zatarasil další postup. Potom všichni pozorujeme jeho boj o každý metr. Skoba, smyčka, další skoba, riskantní dva metry - a pád! A pak znovu. Opravdu bravurně zdolává nejtěžší místa a stojí na úzké římse. Hledá spáru pro skobu, která by mu pomohla přes hladkou převislou stěnu. Není tam - nebo ji aspoň nevidí. Tedy zase zpět, k nám. A potom těžké rozhodování: po obou stranách strmé, hladké stěny, vlevo, ale příliš daleko, ledové pole. Musíme se k němu dostat! To znamená 80 m slanit a hledat travers. Zhora není vidět nic.

Šest lidí slaňuje plné dvě délky zledovatělým komínem, kterým každou chvíli padají prachové laviny. A pak se unavená těla zakusují do ledového pole. Délka za délkou, pět, šest, a jsme opět na piliři. Převislý výšvih je již pod námi. Lezení je stále těžší, nebo se nám to jen zdá? Většinou jsme již unaveni - já aspoň bych si již přál být na vrcholu a trochu si odpočnout. Ale ten není stále ještě vidět, je opět v mracích, a k tomu zase sníh!

Ve čtyři hodiny odpoledne dolézáme na malou plošinku a rozhodujeme se pro další bivak. Lezu ještě jednu délku, zavěšuji fixní lano a pak zpět za kamarády.

Dlouhá, předlouhá noc. Ležíme nebo sedíme jednotlivě a lépe se nám dýchá, nežli včera. Brzy ráno znovu nastupujeme. Na každého zbylo jen trochu sladké vlažné vody - nemáme již petrolej. Několik těžkých délek a konečně vrchol. Kolem hustá mlha, která jen chvílemi dovolí pohled na hřeben vedoucí k další pětitisícovce - Dych-Tau. Ten přechod to byl náš plán. Počasí nám to však překazilo. Celé odpoledne jsme slaňovali těžkou, neznámou stěnou, oblévání lavinami ve strmých žlebech;

zasypávání novým a novým prachovým sněhem, délku za délkou, při baterce, do temné hlubiny. Snad dvacetkrát, snad ještě víckrát jsme slaňovali a konečně jsme stáli zase na ledovci. Byli jsme šťastni, že to máme za sebou, dvojnásob šťastni, když kousek nad námi, pod centrálním žlebem Dych-Tau vylétla zelená raketa našich kamarádů, kteří se vraceli z úspěšného průstupu jižním pilířem.

A tak ten travers čeká dál na československé horolezce. A bude to pěkný výkon, věřte tomu!

(Antoníček)

H l a v n í h ř e b e n

Udělat v létě hlavní hřeben Vysokých Tater - to by byl krásný příspěvek našemu přátelství. A tak po několikaměsíční přípravě jsme na Kežmarské chatě: Ivan, Vašek, Mirek a já. Je pět hodin ráno, když rozespale budím kamarády: přišli včera o půlnoci a proto spí venku na verandě. Po vydatné snídani odcházíme směrem na Kopské sedlo.

Ráno věští lepší počasí, než jsme si skromně přáli. Objevují se však první potíže: okolo nás bzučí roj vos - snad jsou to ty, které mne včera doprovázely z Matliar až na chatu. Jejich výlet končí teprve na Jahňáčím štítě. Tu otvírá Ivan slavnostně první vrcholovou knížku. Takových zápisů máme ještě před sebou asi 50 Dlouho se nezdržujeme a pokračujeme v hřebení dál. Červencové slunce pálí do zad, výstupy a sestupy a patnáctikilové batohy z nás ždímají potoky potu.

Na Ladovém štítu zhazujeme s úlevou "kletsaky" a odpočíváme. Oči opakují dopolední cestu: Jahňací štít se zdá už daleko. Zato náš dnešní cíl, Javorový štít, je už blíž. To nás - spolu s anglickou slaninou - vzpružuje a tak pokračujeme rychle až na Bílou lávku. Rozmotáváme lana, budeme muset už jistit. Hřeben však dobře známe a tak je brzo i Ostrý štít za námi. V poslední části výstupu na Javorový štít začínáme pociťovat únavu z namáhavého dne. Na "letišti" pod vrcholem buduje Ivan s Mirkem plošinku pro bivak a já s Vaškem jdeme hledat vodu. Nikde není ~~vířet~~ sníh a tak musíme sejít hluboko do SZ rokle a tam pracně chytat vodu po kapkách do misky. Čeká nás za to připravená večere a pak... teplý spačák. Je krásný večer, měsíc je v úplňku a zalévá milým světlem okolní vrcholy. Pomalu usínáme.

Ráno nás budí slunce. Snídaně - a za chvíli slézáme s Javorového štítu. Počasí nám stále přeje, i když se obloha začíná pomalu zataňovat. Od věčerejška cítíme spálená ramena jako upomínku na krásný den.

Asi v 11 hodin jsme na Polském hřebení. Před námi je jedna z nejhezčích hřebenavek - Martinovka. Počasí nám však kazí radost - zatáhlo se a zvedl se vítr. Pod Velickým štítem nás zastavuje drobný déšť. Využíváme velkého bloku na hřebení a schováme se pod něj. Vzpomínáme na Tonyho vyprávění o hřebenu a snažíme se ukrýt se před deštěm. Vždyť suchá výstroj - to je zásada hřebenového přechodu! Počasí se však zřejmě nemíní zlepšit, teď se přidala i bouřka. Tiskneme se k sobě pod

naším balvanem jako slepice. Při každém zahrmění prohlašujeme, že je určitě poslední, ale jak se zdá, neskončí to tak brzy. Konečně přece jen přestává pršet, je však stále zataženo a déšť na spadnutí. Také se silně ochladilo. Nezačne ještě dokonce sněžit? Radost z lezení a hezkého počasí je ta tam. Již to není požitek jako včera. Ruce zebou, boty klouzají po mokřém lišejníku.

Při výstupu na Batizovský štít déšť dokonce přechází v krupobití. Za těchto okolností nebylo by rozumné pokračovat v přechodu. Vracíme se proto do Batizovského sedla a scházíme do doliny. Objedeme část hřebene do sedla pod Drůkom a odtud se vrátíme na Popradský Ľadový. Když sestupujeme do Zlomisk, je nám tak trochu smutno. Nikdo moc nemluví, jen myslíme na to, kde asi budeme spát a sušit úplně mokré věci. Znam jeden bivak ve Zlomiskách - snad v něm bude sucho! Marně! V bivaku stojí po kotníky voda. Je půl osmé večer, nastává chvíle důležitého rozhodnutí: sejít dolů na chatu a vzdát další postup, nebo ještě jít do Rumanovy dolinky k dalšímu bivaku. Ale co když i ten bude mokrý?

Nakonec se rozhodujeme pro bivak a za půl hodiny jsme u něj. Sláva! Je suchý, pro čtyři však bude trochu těsný. Ale to nevadí. Rezervní prádlo zabalené v igelitu mokré není a tak se s rozkoší převlékáme. Ještě teplá večere a za chvíli spíme spánkem spravedlivých. Třetí den ráno ještě trochu mrholí, za chvíli se však ukáže sluníčko. Před polednem jsme jakž takž suší a pokračujeme v hřebení. Slunce nám vlévá nové síly do těla a hned je veseleji. K večeru už stojíme na Rysech. Čtvrtý den ráno je zase nádherně. Balíme věci a spěcháme k Žabímu koni. S vrcholu vidíme v dálce známou špicí Kriváně. Vzniká v nás tajné přání: co kdybychom se pokusili ještě dnes ale to už asi nestihneme!

Na Východním Mengušovském potkáváme skupinu horolezců z tábora mládeže, s nimiž jsme se setkali již včera. Jsou překvapeni, že nás zde potkávají a přejí nám mnoho úspěchů. Používáme jejich lana na jednom těžším místě a pak jsme už zase sami. Hřeben Mengušovských štítů je těžký, ale přes to jdeme poměrně rychle. Vždyť je dnes tak hezky a Kriván v dálce láká

Na Velkém Mengušovském odpočíváme. Chci si vzít ještě "Tatrunku", ale Vašek nás už pobízí k další cestě. V rychlosti mímáme Čubrinu, Koprovský štít, Hlinskou věž. Ale další hřeben už nám tak nejde. Nohy

těžkou, občas se zastavujeme. Na Štrbském štítě Ivan otvírá konzervu s kompotem. Ten nás trochu ocypěží, ale za chvíli už jdeme zase jako stroje. Nahoru - dolů, nahoru - dolů, už to člověka přestává bavit. Kriváň je však s každým vrcholem blíž a blíž a to nás vzpružuje. Jen teď nutno dát pozor, aby se nikomu nic nestalo. Jsme už unaveni tělesně i duševně, tím víc se snažíme jít bezpečněji. Dnešní den jsme začínali na Žabím koni a ten je daleko za námi. Ještě vrchol Krátké a stojíme ve Špáře před strmým výšvihem ramene. Ani se nám to nechce věřit. Nad námi se pne posledních 300 m skalního žebříku. Lezeme zvolna, jaksi důstojněji a slavnostněji, jak se konečně na podobný závěr sluší. Všechny naše pohyby jsou úsporné a účelné, těšíme se ze souhry pohybu a myšlení. Poslední výšvih hřebene a všichni čtyři současně vstupujeme na vrchol. Je půl osmé večer čtvrtého dne. Batohy letí na zem a v prudké radosti se objímáme. Tak jsme přece jen došli!

Slunce pomalu zapadá, severní srázy se zaplňují dlouhými stíny. Šedý opar v dálce pohlcuje maličkou špičku Jahňacího štítu, začátek naší cesty. Mlčíme. V nitru se loučíme se šňůrou vrcholů. Teď už našich vrcholů!

(Pavel Přerost)

Z Brna na nejvyšší vrchol severní Afriky

Kdybyste nejeli do zahraničí zrovna s Čedokem, neměli byste se na koho zlobit, když ještě dva dny před odletem nemáte uděleno vstupní vízum a jistotu, že vaše pasy leží již vyřízeny na ČSTV v Praze. Odjezd do ciziny se tak stává skoro zázrakem, uskutečněným šťastnou shodou okolností; žasnete nad tímto zátrakem stejně tak jako barman na pražském letišti, který vám servíruje kávu - poslední československou kávu.

Tak nějak se ocitli čtyři brněnští horolezci jako kouzelným kobercem přenesení z deštivého březnového Brna v Rabatu - mezi zralými pomeranči, palmami a kaktury. Nepřijeli však jen obdivovat nádheru marocké přírody a krásu maurské architektury. Jejich lákavým cílem bylo mohutné severoafrické horstvo - Vysoký Atlas. Štíty Vysokého Atlasu sahají do výšky kolem 4 000 m a pokrývá je věčný sníh. Staří Řekové o nich věřili, že jsou zkamenělým bájným hrdinou Atlasem, kterého bohové odsoudili k věčnému podpírání nebeské klenby.

Cesta k vytčenému cíli nebyla však hračkou a o pohodlí se vůbec nedalo mluvit. Začátek byl sice slibný - stočtyřicetikilometrovou rychlostí po bezvadných silnicích až do předhoří, kde na obzoru se již týčil Vysoký Atlas jako obrovská zasněžená hradba, zvedající se náhle a bezprostředně z roviny. Odtud už jsme pokračovali podstatně nižší rychlostí horskou silnicí až do berberské osady Imlil ve výši 1 700 m. Do nitra afrických hor - právě tak jako do kterýchkoliv jiných - nevedou sjízdné cesty. Jediným dopravním prostředkem jsou koše na hřbetě trpělivé muly a naše rovněž trpělivá záda. Za asistence berberských horalů putovala naše skupina dále k nejvyšší hoře Vysokého Atlasu - k Džebel Tubkalu, 4 165 m vysokému.

Údolí Asifu Mizáni se zúžuje a prohlubuje, jak jím stoupáme vzhůru. Rovně jako přímka běží vysoko ve stráni zavodňovací strouha, na jejíchž okrajích stojí zelené oleandrové keře a dlouhá řada ořechů. Kolem 2 000 m přestávají i berberské osady a terasovitá políčka, mizí stromy a jen zakrslé jalovce nás doprovázejí výše. Nohy naší muly se rozjíždějí a klopýtají pod tíhou nákladu. Na hranici sněhu zvíře odmítá již jít dále. Proviant složený z chleba, sardinek, vína, pomerančů a banánů putuje na záda nosičů. My neseme svou výzbroj a výstroj. Konečně po dlouhém celodenním pochodu dospíváme unaveni a spáleni žhavým africkým sluncem

k cíli, k Neltuerově chatě ve výši 3 100 m. S úlevou shazujeme zavazadla, vaříme večeři a brzo uléháme ke spánku. Otevřeným oknem září na tmavém africkém nebi jasné hvězdy. Vládne slavnostní nálada, vzpomínáme na domov a chroustáme vitaminy a axylpyrin. Na příští den máme naplánován výstup na vrchol Džebel Tubkalu. Podaří se nám?

Jihozápadní hřeben Džebel Tubkalu je několik kilometrů dlouhý; je to trojkové lezení. Když za svítání začínáme výstup prvním příkrým sněhovým žlobem, jsme pevně odhodláni vydržet a po poledni stanout na nejvyšší hoře severní Afriky. Ze sedla Tizi n Ouanoums překonáváme několik mohutných skalních výšvihů, z nichž je na druhé straně nutno slaňovat. Počasí nám přeje. Ačkoliv slunce stojí téměř kolmo nad námi, tu nahoře už teplo není a sněhová pole ve stínu vysokých úbočí svědčí o tom, že se blížíme výšce kolem 4 000 m. Celé hodiny lezeme a slaňujeme, přestávky jsou častější a postupujeme už jen pomalu a s námahou. Slyším těžký dech svého spolulezce, ale vůle dostat se nahoru vítězí. V dálce už vidíme cíl - jen asi 200 m nás dělí od nejvyššího vrcholu severní Afriky! Nestaráme se už o to, že terén je stále strmější, že volně nakupené balvany se tyčí nebezpečně do výše. Zmocňuje se nás únavnost a už bychom se nejraději viděli nahoře.

Posledních sto metrů k vrcholu jdeme téměř po rovině. Jsou to zbytky roviny, která před třetihorním zvrásněním tvořila ještě souvislou plochu. Tak přicházíme unavení, ale šťastní k nejvyššímu bodu Tubkalu, na němž je malá železná pyramida, kterou tam postavili po změření pravé výšky vrcholu. Zatloukáme do vrcholového masivu první československé skoby, potřásáme si pravicemi a nastává fotografické šílenství v Afgácoloru. Spousta vrcholových fotografií se nachází v archivu každého z nás. Jsme první českoslovenští horolezci, kteří zde stanuli, nikoliv však první Čechoslováci vůbec. Jak se dozvídáme v Casablance, vystoupil sem už před námi turistickou cestou úředník československého vyslanectví s manželkou.

Nechceme se zbytečně dlouho zdržovat na vrcholu, čeká nás ještě dlouhý a namáhavý sestup v nemilosrdném slunečním záření. Konečně k večeru jsme zase v Neltuerově chatě pod Tubkalem. Jsme se svým výkonem spokojeni. Druhý den podnikáme za zhoršeného počasí výstup na 3 900 m vysoký Tadaft n'bou Imrhaz. Dny vyměřené našimi hostiteli pro tuto oblast však rychle minuly a tak se vydáváme na zpáteční cestu do Imlilu, kde nás čeká terénní auto Land Rover, našeho dalšího hostitele Fettaha. To však už je jiná, další historie.

(Chramosta)

T ř i m u ž i v T a t r á c h (B e z p s a)

(aneb příspěvek k teorii o objektivním nebezpečí v horách).

Nebylo jich pět, byli jen tři: Karel, Pavel, Laďa. Seděli v jídelně Skalnaté chaty, byla neděle, vrchol sezóny a venku kolem všude mlha. Před několika hodinami se rozloučili ve Starém Smokovci s kamarády, kteří odjížděli z výkonnostního podniku domů a před nimi byly čtyři dny, než se připojí k následujícímu turnusu. Na Skalnaté pleso se rozhodli dostat cestou nejmenšího odporu a vyspělou technikou šetřit svaly. Zkrátka - jet lanovkou. Tím neotřásl ani zjištění, že cesta stojí 13 Kčs. Boj mezi 13 Kčs a několikahodinovou cestou s 30 kg na zádech rozhodl rozum: ve financích se ukázala první díra. V lanovce si průvodčí prohlížel podezíravě krosny - asi mu překážely při výkonu služby. Štěstí, že je nemohl během jízdy vysadit.

Cestou Pavel sugestivně vykládal o pokojíku čis.4 jako o pohádce z "Tisíc a jedné noci". Na Skalnaté chatě nebyli žádní hosté a tak ji měli celou pro sebe. Pokoj čis.4 je malý kamrlíček o rozměrech asi 2,5 m x 2,5 m se čtyřmi postelemi, stolkem, židlí a několika políčkami. Ideální základna pro naši hloubavou trojici: Další program - rozbalování, třídění, skládání a hlavně konzumování zásob, podrobné studium místních poměrů t.j. ceníku nápojů, potravin a upomínkových předmětů. Karel přišel se zprávou, že rum zde není o nic lacinější než na Zbojnické chatě, což je velmi důležité pro případ akutní nevolnosti, a že jedna porce hořčice stojí 30 hal. K večeři zakoupeno 6 porcí hořčice a zkonsumována jedna čabajka. Po večeři dostala svou potravu přirozeně i duše a bylo přečteno několik kapitol z Karlovy příručky pro jazykové kurzy "Ernst Thälmann von Irma Thälmann".

Druhý den byla mlha, další den zase mlha. Veškerá činnost tedy soustředěna na tradiční činnost horolezců v případě špatného počasí, t.j. na vaření a jídlo. K tomu přibýlo nakupování porcí hořčice a čtení v "Ernstovi". Situace se vyhrotila na ostří nože, když byl dotčen "Ernst" a zkonsumována hořčice. Laďa jako nejmenší člen tria vyslán nakoupit novou zásobu hořčice a vymámit na chatárce jakoukoliv literaturu; pokud by ji měla, pak bibli. Jakmile se chatárka vzpamatovala z šoku, který u ní vyvolala druhá část žádosti, donesla hořčici a konstatovala, že bibli nemá, že je však ochotná přinést knihu jinou, což doprovidla prorockými slovy: "Nic jiného nemám, nenadávejte mi potom, že je to blbé!". Měla

pravdu a nenadávali jsme jí, přestože veledílo jménem "Kapitán Graevers" opravdu blbé bylo. Úplnému nervovému zhroucení mohlo zabránit jen okamžité zlepšení počasí. A k tomu také došlo.

Druhý den bylo jasno, nálada vyskočila o 200% vzhůru a urychleně sbaleno horolezecké náčiní; cílem byla jižní stěna Kežmarského štítu Grószovým pólířem. Ve čtvrtek pak bylo už úplně krásně, když vystupovali na Kežmarský štít, tentokráte Birkenmajerovou cestou. Během výstupu se kolem stěny ploužily mlhy, které jako opona v divadle otevíraly stále nové a nové pohledy do Cmíteru a východní stěny Lomničáku. Na vrcholu bylo krásně teplo a vrcholky přes 2 500 m vyčnívaly z moře mračen. Bylo však nutno spěchat, protože čtvrtek byl posledním dnem jejich pobytu na Skalnaté chatě. Sbalili si věci, zaplatili noclehy (9 Kčs za jeden! - to byla také jediná stinná stránka pobytu na chatě) a nastoupili cestu do Smokovce. Cestou byly prověřeny finance, stav nebyl růžový, avšak důvody k obavám tu nebyly. Vždyť zítra přijedou kamarádi, zlatí kamarádi plní peněz a se společnou jízdenkou na cestu zpět! Dohromady měli kolem 150 Kčs, tož jako starosti. Karel líčil výmluvně, co si všechno dá v Taverně k večeři. Ve Smokovci šli Karel s Pavlem do samoobsluhy nakoupit a vrátili se bohatě obtíženi různými dobrotami, za to však s prázdnou kapsou. Zjistili totiž, že vybírali příliš velkoryse a u pokladny zjistili, že mají jen tak tak na zaplacení. Slavnostně ohlašovaná večeře proběhla proto ve větší tichosti u pramene kyselky a sestávala ze tří chodů: rohlíků, paprikovaného sýra a kyselky. Přes to byla nálada ještě dobrá. Jako součást úsporných opatření vyhledal Pavel s Leďou nocleh v lese pod nádražím, kde přebívalovali. Karel se s dvojicí rozloučil a odešel.

Potom přišel pátek, osudový pátek a s ním pohroma. Bylo by zdlouhavé vypisovat, jak se jednotliví členové trojice rozcházelí po Tatrách, jak hledali sebe navzájem a jak hledali očekávané kamarády, slídili před samoobsluhou, posedávali po lavičkách, s vytřeštěnými zraky postávali u električky, pohybovali se s naloženými krosnami od sedla Váhy po Štrbské pleso, od Zeleného plesa a Lomnice k Popradskému plesu. Karel vymyslel geniálně jednoduchý plán, jak úsporně cestovat električkou: nastoupí do zadního vozu, po určité době bude polapen jako "černý cestující" zjištěn a vysazen; nastoupí do prvního vozu a cyklus se bude opakovat tak dlouho, až zbytek cesty dojde pěšky. Výsledek všeho byl, že se na Štrbském plese nakonec přece jen sešli, ovšem bez kamarádů. Byli zase

jen tři a konali válečnou poradu.

Konstatovali, že mají Kčs 5,- (slovo pět korun) v hotovosti a za 120 Kčs jídlo, že objektivní nebezpečí v horách má daleko více forem, než uvádějí horolezecké příručky a že se domů dostanou jedině "stopem". Za svitu baterky nastoupili cestu po zubačce dolů, do Štrby, kde pod stro- mem byl poslední nocleh. Ze zaručeně závadné vody (z potůčku rozdupané- ho kravami a rovněž jimi silně znečištěného) uvařena "slepačia poliev- ka" a tím zahájena urychlená likvidace nadnormativních zásob, vrcholící jablečnými orgiemi (z čínských jablečných kompotů za 4,40 Kčs kus za smokovecké samoobsluhy). Ráno přišla pro změnu na řadu opět jablka a následoval přesun k silnici. Karel tvrdil s horečnatostí hodnou lepší věci, že nemohou mít pořád smůlu a že čím více průšvihů, tím ví- ce krásných vzpomínek. (Omlouvá ho jen to, že něco podobného básnickou formou tvrdil už muž jménem Puškin). Jezdit však stopem ve trojce s bo- hatými ranci a ještě k tomu v sobotu, je hloupost. Ze deset hodin cest-ování dostali se jen do Vrútek, kde jako trosečníci silnic zůstali defi- nitivně trčet. Nakonec nepomáhalo ani opatření, že "stopal" jen Karel jako "seriózně vyhlížející starší pán s brýlemi". Do jejich neveselých úvah o noclehu někde v okolních kopcích zaskřípěly brzdě auta jedoucího od Žiliny, které zastavilo a vydalo ze svých útrob atletického chlapí- ka v golfkách a s podmanivým úsměvem, který na ně začal bujaře pokřiko- vat. No pravda - uhádli jste, byl to Tartarin, motorizovaný horolezec a předvoj hlavní výpravy. Překvapil je otázkou, co tu vlastně hledají, když mají být v Tatrách, kde na ně už kamarádi budou čekat a byl zasy- pán přívalem výčitek na hlavy kamarádů, kteří nepřijeli. Nakonec se všechno vysvětlilo: odjezd výpravy z Brna se totiž o den později posu- nul a tak vyjeli z Brna až v pátek večer.

Tím končí líčení dalšího osudu této trojice, protože na něm už nebylo nic zvláštního. Za zaznamenání stojí přece jen věci mimořádné, naplněné neočekávanými situacemi, improvizacemi a změnami. A těch by- lo dost, až příliš mnoho v ten osudový den, nešťastný pátek, pátek tři- nactého.

"Zaznamenal podle skutečnosti
"chc)

K n i h y , k n í ž k y , k n í ž e č k y

Hned na začátku prozradím, že jde o knížky zvláštního druhu: o knížky vrcholové. Že knížky mají své osudy, to věděli už staří Římané. Své svérázné osudy mají však i knihy, o nichž starověk nevěděl a ani vědět nemohl; jsou to vrcholové knížky, umístované na vrcholcích, ať už jde o štíty Vysokých Tater, pískovcové věže nebo jiné cvičné skály, podávající svědectví o počtu a obtížnosti na ně podniknutých výstupů. Vnější forma těchto knížek je velmi rozmanitá, stejně jako zápisy do nich učiněné; pohybuje se od pevných vázaných knížek opatřených na začátku malou historií štítu a nákresy túr a umístěných ve vodotěsných schránkách, až po hrst provlhlých lístků v plechovce od polévkové konzervy. Zápisy v těchto knížkách bývají obyčejně věcné a suché, mnohdy až strohé, někdy jde jen o konstatování dne a túry. Jsou však i zápisy, z nichž probleskává individualita lezců a originalita, s níž projevují svou radost nad dosažením vrcholu. I tyto zápisy, třebaš někdy naivní, zaslouží pozornosti, neboť představují i ukázky svérázného horolezeckého humoru, třebaš někdy jen v zárodku.

A nemusí jít ani o zápisy z našich jediných velehor!

Sedím na vrcholku jedné z cvičných skal na Českomoravské vrchovině, nedaleko místa letošního srazu turistů. Probírám se drobným sešitkem, v němž občas upoutá pozornost zápis, odlišný od běžné formy. Snažím se představit si pisatele a jeho náladu, když zápis psal. Vidím v duchu mladého člověka, který do rubriky "Oddíl" píše poznámku "Soukromník". Zřejmě tedy dosud tzv. "černý lezec" nebo dokonce sólolezec. Mladý horolezecký soukromník, uvaž vyhlídky svého "soukromého podnikání" na skalách, a jestliže se Ti výstup zalíbil, jistě najdeš cestu do nejbližšího horolezeckého kolektivu, kde budeš moci tento krásný avšak náročný sport provozovat bezpečně a v kolektivu. Tedy, až příště vystoupíš na vrcholek, uveď již hrdě své jméno spolu se jménem spolulezce a Tvého oddílu!

Rubrika "Počasí" dává možnost, aby zápisem probleskly i dojmy estetické. Vždyť co je hezčího než pohled s vrcholku do dálek a do modré oblohy po úspěšném výstupu! I chvíle odpočinku na vrcholu je činem, je zákonitým vyvrcholením výstupu, a každá minuta odpočinku má být vyplněna šedesáti vteřinami intenzivního prožitku. Krásné počasí během výstupu přimělo lezce ke konstatování, že "počasí je nádherné, opalování povinné".

A protože pod cvičnou skálou je jeden z nejhezčích rybníků na Vrchovině s krásným koupáním, je tato sugestivní poznámka hodná následování. Jsou ovšem i povahy méně lyrická, za to však s větší dávkou vědecké důkladnosti, pro něž počasí znamená pouze jeden z objektivních faktorů vstupu. Ilustrací budiž tento lapidární, s konečnou platností formulovaný a žádných námitek nestrpící záznam: "Výrazná anticyklona, zakrytí oblohy 0,2, cumulus humilis." Autor pravděpodobně je čerstvým absolventem kurzu meteorologie.

Nejen počasí, nýbrž i jiné přírodní síly dovedou ztrpčít život horolezce, jak to každý z nás ví z kapitoly o objektivním nebezpečí hor. Že však do provozování horolezeckého sportu může zasáhnout i činitel z říše hmyzu, zdá se neuvěřitelné. Přes to je to však písemně doloženo zápisem plným tragiky: "Rojí se mravenci-otřesné!". Stačí si jen představit lezce, obklopeného mrakem drobného hmyzu, který se dostává do úst, do vlasů, do očí - to je vskutku otřesné, pisatel zápisu měl plnou pravdu.

Pokud jde o dobu zápisu o provedeném výstupu, objevují se záznamy, svědčící o tom, že ani pokročilá denní doba neodvrátí svědomitého lezce od splnění jeho povinností. Zápisy bývají prováděny dokonce "večer potmě", k večeru", ba i za podmínek daleko horších, smíme-li věřit zápisu: "měsíc pod mraky, zápis dokončen pomocí baterky". Věříme, že šlo pouze o záznam v této pozdní době a že výstup sám byl proveden ještě za denního světla. Vždyť lézt za tmy nebylo by hrdinstvím, nýbrž spíše lehkomyšlností nebo dokonce hloupostí.

Lid horolezecký nenáleží mezi tvory obdařené hojností peněz, v kolektivu se však nedostatky snášejí lépe. Proto byli asi soukromíky tři mládenci, kteří svůj záznam o výstupu komentovali trpkým doznáním: "Bez peněz a hladoví!" Jiný povzdech sice rezignovaný, ale již plný naděje: "Znovu poprvé na skále po pohmoždění svalů". V duchu pisateli přejeme, aby ho pohmoždění brzy přešlo, a došlo-li k němu při horolezeckém výstupu, aby příště lezl opatrněji.

Na další stránce objevují hrdý zápis pionýrů o provedeném výstupu, i když jen po normální cestě. Jsem přesvědčen, že výstup třebaš šlo o nejlehčí výstup bez lana - byl proveden s pionýrským vedoucím. Že se nadějným mladým horolezcům výstup líbil, je zřejmé z připojené melancholické poznámky: "Je blbé, že už jedeme domů!" Není nad upřímnost.

Jiný zápis se nám už nemůže líbit, protože svědčí o pojetí, s nímž souhlasit nemůžeme a nebudeme: "Psáno na útěku, jsou nám v patách", a z dalšího textu se dovídáme, že pronásledovateli jsou SNB a místní hajný, zvaný "lišák". Snad šlo jen o "skalní latinu" mladých dobrodružných hlav, v opačném případě šlo by o úchylku zvanou chuligánskou, kterou bychom na našich skalách neradi viděli, protože z ní vyrůstají vytloukači skob, odcizovatelé vrcholových knížek, ničitelé přírody a vůbec škůdci dobrého jména horolezce.

V záznamech o výstupech nalézáme i různé přezdívky, značky a symboly, charakteristické pro jejich nositele. Z toho, že jednotliví lezci tyto obrazové symboly nebo přezdívky se samozřejmostí a snad i s určitou hrdostí veřejně používají, svědčí o tom, že přestaly být pseudonymem, tedy nástrojem anonymity, a staly se "bojovými jmény" svých nositelů.

Co různých námětů k zamyšlení nad jedinou, neúplnou vrcholovou knížečkou, z jediné cvičné skály! Nejupřímnějším povzdechem v písemné formě byl zápis "Stálé zdraví!" Nenalézám vhodnějšího přání pro výkonného i nastávajícího horolezce a připojuji se k němu stoprocentně.

(Krejčí st.)

A d r e s á ř

(horolezecký oddíl TJ Lokomotiva Brno)

č.člen.průk.

1 Antoníčková Alena	Brno 12, Poděbradova 80	16387
2 Antoníček Rudolf	Brno 12, Poděbradova 80	16388
3 Baborovský Vladislav	Brno 12, Moskevská 20	178861
4 Bednařík Zdeněk	Brno, Mostecká 5	16389
5 Bůžek Václav	Brno, Rezkova 14	16436
6 Cídl Alois	Brno 16, Minská 71	16390
7 Cídl Karel	Brno 16, Minská 71	16391
8 Dr.Červinka Bohumil	Brno, Svitavská 15	16392
9 Čiháčková Květoslava	Brno 12, Mercova 12	095812
10 Dittinger Josef	Brno, Petrov 9	16393
Dr.Doušek Zdeněk	Brno 12, Riegrova 8	16394
Doušková Libuše	Brno 12, Riegrova 8	16395
Doušek Ivo	Brno 12, Riegrova 8	16602
MUDr.Formanová Ema	Znojmo, Pohraniční stráže 12	16442
Fridrich František	Brno, Hybešova 3	16396
Fuchs František	Brno, Norní Heršpice, Rajhradská 22	16397
Gryc Jiří	Brno 18, Jiránkova 50	16562
Ing.Hobl Jaroslav	Brno, Mánesova 2	16437
Holzer Miroslav	Brno, Václavská 14	16438
20 Hysek Ivan	Brno 18, Řehořova 22	16398
Ing.Chromosta Oldřich	Brno, Sušilova 13	16399
Chromostová Magda	Brno, Skácelova 14	16400
Chyba Jaroslav	Brno, Dřevařská 17	083935
Jelínková Hana	Brno, Dornych 108	16561
Kalovský Vladimír	Brno-Řečkovice, J.Řůžičky 8	10399
Karásek Oldřich	Brno, H.Heršpice, Pěšina 46	16401
Kosmáková Marie	Brno, Hybešova 61	16402
Kocholatý Zdeněk	Brno 12, Bulharská 120	83944
Kočan Karel	Brno, Staňkova 12c	16403
30 Dr.Krejčí Vladimír	Brno, Belojanisova 30	16404
Krejčí Vladimír	Brno 12, Belojanisova 30	138759
Křištof Petr	Brno, Česká 6	16405
Kuchovský Julius	Brno 12, Tyršova 2	16406
Kuchovská Jarmila	Brno 12, Tyršova 2	16407
Kuxová Eva	Brno-H.Heršpice, Pěšina 46	16408
ing.Lasák Milan	Brno, Botanická 10	16409
Lasáková Alice,	Brno, Botanická 10	16410
Marek Radoslav	Brno, Stará 2/4	095813
Mesařík Miloš	Brno, Dimitrovova 39	16411
40 Mazourek Josef	Brno-Bohunice, Bohušovská 41	16412
Molčík Antonín	Brno, Botanická 11	16563
Nádeníčková Milena	Brno, Výstavní 12	095814
Okáč František	Brno 12, Palackého 96	16413
ing.Pešák Rostislav	Brno 15, Nezamyslova 7	16414
Petr Vratislav	Brno-Pisárky	16415
Přerost Pavel	Brno, Sokolská 14	16416
Ptáček Břetislav	Brno 16, Dunajevského 27	16417
Reinoldova Edita	Znojmo	083943
Řičánek Jaroslav	Brno 15, Dulánek 2	16418
50 Sitta Vladimír	Brno 12, Purkyněva 88	16601
Skála Miroslav	Hrušovany u Brna, Vodní 225	16440

Skálová Zdenka	Hrušovany u Brna, Vodní 225	16441
Skalina Leo	Mor. Budějovice	16419
Skřipská Jana	Brno, Zemědělská ul.	16421
Slavíková Marta	Brno-Bohunice, Lány 3	16420
Slezák Eduard	Brno 15, Dulánek 2	16422
Slezáková Alena	Brno 15, Dulánek 2	16423
Staníček Zdenko	Brno, Příkop 13	16424
Staníčková Vlasta	Brno, Příkop 13	16425
Strejček Jarosl v	VAAZ, Šumavská 2	178321
Dr. Sušil Zdeněk	Brno, Stalingradské nám. 7	16426
ing. Ševčík Jiří	Brno-21, Vránova 3	16427
ing. Ševčíková Lilian	Brno 21, Vránova 3	16428
MUDr. Šilha Milan	Brno 12, Matulkova 3	16429
Štikerovský Rudolf	Šlapanice, Palackého 21	16430
Valentová Marie	Brno, Tyrdého 14	16431
Válová Jana	Brno 15, Skopalíkova 31	16432
Veselá Jarmila	Brno, Štěpánská 4b	16433
Vinter Vladimír	Brno, Bezručova 20	095815
ing. Voda Jiří	Brno-Řečkovice, Kolaříkova 4	095816
Zvěřinová Blanka	Brno 19, Sokolova 54	16435
Ehl Josef	VA AZ Brno, Šumavská 2	
Nezhyba Jaroslav	Brno, Rezkova 14	
Knechtová Martina	Brno, Úvoz 64	